

Iskolai értesítők

—oOo—

A Baross Gábor-gimnázium

Értesítőjét dr. Firbás Oszkár igazgató Szent Istvánról írott nagyvonalú értekezése vezeti be. Közli az értesítő Vajtai István tanárnak az intézet Vörösmarthy-émlékünnepélyén elmondott Vörösmarthy-ról szóló tanulmányát. Igen érdekes Szeliánszky Ferenc tanár „Intelligencia és iskolai teljesítmény” című értekezése. A tanár második osztályu növendékeinek képességeit és teljesítményeit neveléstani vizsgálatnak vette alá. Megállapítja, hogy a gyermek is vágyódik a közös munkára és a vetélkedésre, az osztály a tanulók életében a család után a legtermészetesebb közösség. A tanulók képességeit, értelmességét az iskolai tudástól és az iskolai teljesítményektől független, ugynevezett intelligencia-vizsgálatokkal tárta föl. Megfigyelte, hogy az osztályalakulás a vizsgált osztályban még kezdetleges, inkább csak kisebb csoportok, klikkek, sportbarát-ságok, játékközösségek vannak alakulóban. Az idősebb tanulók energiaviszonyai gyengék, érdeklődésük csökkent, érzelmileg lehangoltabbak: a többiek gyerekes naivitásába beleilleszkedni már nem tudnak. Általában a serdülőkor túlzott élnélsége, ami a harmadik osztályban már delelője felé tart — befolyásolja a tanulókat az iskolai munka rendszeres elvégzésében. Az emocionális tényezőknek (drukk, ideges félelem, szorongás) általában a mai iskolákban már alig van szerepük: a tanulók ilyen „feszült várakozásokról” csak ritkán panaszkodnak, inkább csak a jeles osztályzatot túlságosan ambicionáló jobb tanulók között akadnak drukkoltók. A tanulók többsége — feltűnően — tornát kedveli, majd az érdeklődés tekintetében az egyes tárgyak között első helyen a természetrajz áll; itt nagy a gyűjtőszenvetély. Az idősebb tanulóknál az iskolai munka iránti érdeklődés gyenge; kedvetlenek. Ugyancsak gyenge az érdeklődés a lelkiileg depresszáltaknál, családi ügyek, nehéz szociális helyzet, haláleset miatt, ugyszintén a kamaszodóknál is.

— Hogy a képességek mennyit valósítanak meg — folytatja —, hogy belőlük mennyi megy teljesedésbe, elsősorban a szorgalom, a kitartás és akarat műve; az iskolában nem egvedül a tehetség és nem egvedül a szorgalom állítja a tanulókat a megfelelő helyre, hanem „a tehetséggel párosult szorgalom.” Sajnos a szorgalom elértéktelenedése — mondja a tanulmány — nemcsak az iskolának, hanem a mai kor szellemének is jellemzője. A modern pedagógia az oktatás problémájának súlypontját minél inkább a tanításra és ma már nem a tanulásra helyezi, annál inkább csökken a tanulók rugalma annyira, hogy nem egyszer több időt és fáradságot szentel a tanár a tanításra való előkészítésre, mint a tanuló a számotadásra való felkészülésre.

Az intézetnek 296 tanulója volt. Az I.—VI. osztályokban a tanulók létszáma emelkedőben van, a VII. és VIII. osztályok tanulóinak kisebb létszáma a világháború befejezését követő évek születésének visszaesésével kapcsolatos. Hogy nyugtalan és nélkülözésteljes idők hátrányosan befolyásolták a tanulók szellemi és testi fejlődését, a legfelsőbb osztályos tanulók tanulmányi eredménye bizonyítja. Az iskola I.—IV. osztálya a jövő tanévben gimnáziumi, V. osztálya reál-gimnáziumi, VI.—VIII. osztálya pedig reáliskolai tantervvel működik.

—oOo—

A Klauzál Gábor-gimnázium

Értesítőjét vitéz dr. Máriaföldy Márton igazgató állította össze nagy gonddal. Az értesítő dr. Devich Andor tanár „Szent István történeti értéke” című ünnepi értekezése vezeti be. Simon Elemér az intézet 40 éves történetének kiemelkedőbb mozzanatait foglalta össze; az iskola 1898 őszén nyitotta meg kapuit. Az intézetben 21.468 bizonyítványt adtak ki eddig és 1473 ifjú érettségizett 40 év alatt. Az iskola öt volt tanítványát avatták eddig sub auspiciis doktorrá.

Gallé László tanár az iskolai herbárium és iskolakert növényrendellenességeiről írt figyelmet érdemlő tanulmányt és összeállítást közöl a természetrajztanároknak az értesítő lapjain 1920 óta megjelent dolgozatairól.

Közli az értesítő az iskola ötödik sub auspiciis doktorrá avatott volt tanítványának, Székelyfalvi Nagy Béla életrajzát és munkásságát.

Külön fejezet foglalkozik a vallásérköcsi neveléssel. Miután a felsővárosi templom nagy látogatottsága miatt nem tudja biztosítani a tanulók vallásgyakorlatának megfelelő elvégzését, a Klauzál Gábor és Baross-gimnáziumok, a felsőkereskedelmi iskola és a Tunyogi magángimnázium közös szülői értekezleten elhatározták, hogy Szent István tiszteletére, gyermekeik lelki javára kü-

lön diáktemplomot építenek és evégből Templom Egyesületet alakítottak.

Az iskola kölcsönkönyvtár állománya 2088 darab, kölcsönkönyvet kapott 315 tanuló, az összes tanulók 58 százaléka. A tanulóknak lehetőségük van leki és testi fejlődésük előmozdítására a különböző ifjúsági egyesületekben.

Szerdán rádiópróbát tartottak a Dóm-téren

A jövő héten a rádió helyszíni riportot ad az előkészületekről

Ismeretes, hogy a rádió az idén négy helyszíni közvetítést ad a Dóm-térről. Közvetíti a Háy János július 24-i, a Turandot augusztus 4-i előadását és a Verdi-Rekviem hangversenyét. Ezenkívül az előkészületekről 19-én helyszíni közvetítést ad a Dóm-térről a „Vendégház Szege” címmel. A rádió igazgatósága szerdán Szegedre küldötte Budinszky Sándort, a rádió helyszíni közvetítési osztályának vezetőjét, hogy a rádió mérnökeivel és a posta szakembereivel, a szabadtéri játékok vezetőivel helyszíni szemlét és próbát tartsanak a jövő heti közvetítésről. Délelőtt 11-től 1 óráig tartott a rögtönzött próba, amelynek során nagyszabású rádióportot beszéltek meg, amely alkalmas lesz arra, hogy a legszelebb nyilvánosság előtt propagálja a szegedi ünnepi eseményeket. Budinszky Sándor mintegy negyven perces, jelenetekkel, zenével, interjúkkal illusztrált helyszíni riportot ad. A szerdai előzetes próbán résztvevő szakemberek szerint a jövő heti közvetítés nemcsak újszerű lesz, hanem a legnagyobb érdeklődésre is számot tarthat.

A skót Pen Club elnöke Szegeden

Szerdán délelőtt érdekes vendég érkezett Szegedre, dr. Mohácsi Jenő, az ember tragédiája kiváló német fordítója társaságában J. Liddell Geddíe, a Pen Club skót tagozatának elnöke, ismert angol író, az Edingburghban megjelenő „Chambers's Journal” szerkesztője. J. Liddell Geddíe a közelmúlt napokban a Prágában lezajlott Pen kongresszuson vett részt, mint az angol delegáció egyik tagja, Prágából Budapestre utazott, ahol kifejezte azt az óhaját, hogy szeretné megnézni a szegedi előkészületeket. A kiváló angol író és újságíró hosszú órákat töltött a Dóm-téren, résztvevő a szerdai próbákban, utána elragadtatással nyilatkozott impresszióiról. J. Liddell

Az iskola vizsgát tett növendékeinek száma 481, ebből jelesrendű 41, jórendű 118, elégséges 239, egy tárgyból elégtelen 55, két tárgyból elégtelen 9, több tárgyból 19. A jövő tanévben az V.—VIII. osztályokban még a reál-gimnáziumi tanterv lesz érvényes, az I.—IV. osztályokban a gimnáziumi tanterv lép életbe.

Geddíe elmondotta még, hogy a szegedi előadásokról részletes cikkeket fog írni londoni és edingburghi lapokban.

Mohácsi Jenő, aki évek óta meleg szeretettel kíséri a szegedi játékok ügyét, a jövő héten, pénteken, július 22-én este 8 óra 20 perces kezdettel német nyelvű rádióelőadást tart „Freilicht-spiele in Ungarn” címmel.

Amerikai propaganda

Jelentettük, hogy Amerika ebben az esztendőben különös érdeklődéssel fordult a szabadtéri játékok eseményei felé. A játékok iránti érdeklődés ébrentartásának érdeme nagyrésztben egy volt szegedi művész. Erdős Árpád hírlapíró-felelőse, Bardócz Rózsa ez év elején utazott ki az Egyesült Államokba és amerikai tartózkodását felhasználja arra is, hogy propagandát csináljon a szegedi játékoknak. Az amerikai lapokban hétről-hétre jelennek meg cikkei a szegedi játékok eseményeiről. Az „Amerikai Magyar Népszava” mint Szegedre érkezett száma közli a newyorki Testvérszövetség gyűlésének lefolyását.

— Erdősné Bardócz Rózsa alelnök megnyitó beszédében — írja a newyorki lap —, örömmel állapította meg, hogy a Testvérszövetség gyűlése megmozgatta az egész newyorki magyarságot. A folyó ügyek elintézése után az alelnök előadást tartott a szegedi szabadtéri játékokról, ismertette annak múltját, jelenét és vázolta jövőjét. A szegedi szabadtéri játékok — mondotta — az európai kultúrét legjelentősebb eseménye. Beszéde további során költői szavakkal emlékezett meg a szegedi Dóm-térről és az ott folyó nagyszabású produkcióról. Biztosra vehető, hogy aki az idén Magyarországra utazik, ennek a szép előadásnak látása alatt okvetlenül meglátogatja Szeged városát.

20 pengős lopásért 10 napi — fegyház

(A Délmagyarország munkatársától.) Érdekes bűnügyet tárgyalt szerdán a szegedi törvényszék. Ungi Mihály szegedi cipészsegéd került a bíróság elé lopás miatt. Ungi néhány évvel ezelőtt egy ízben már szerepelt a bíróság előtt, szándékos emberölés büntetése címén. A cipészsegédet akkor hatusztendei fegyházra ítélték a bíróságok és ezt a büntetését a Csillagbörtönben töltötte, egészen április 25-ig, amikor feltételelesen szabadlábrahelyezték. Hatusztendei fegyházbüntetéséből elengedtek neki husz hónapot. Ungi Mihály a napokban egyik barátjával kuglizni ment. Javában kugliztak, éppen a barát dobott, amikor észrevette, hogy Ungi felakasztott kabátjában motoszkál, kivessz a zsebéből egy 20 pengős bankjegyet és azt saját zsebébe süllyeszti. Természetesen nyomban végeszakadt a partinak, rendőrt hívtak, aki azután Ungit előállította a központi ügyeletre.

Miután tettenkapás esete forog fenn, hosszadalmas eljárás mellőzésével már szerdán bíróság elé állította az ügyészség Ungit. A cipészsegéd beismerte a lopást és azzal védekezett, hogy szükségét látott, nem volt pénze, ezért szánta rá magát a lopásra.

A törvényszék tíznapi fegyházra ítélte. Furcsán hangzik a 10 napi fegyház, azonban ilyen esetekben ugyanolyan büntetésnek kell kiszabniok a bíróságokak a büntetéseket, mint amilyen büntetésből feltételelesen szabadult a delikvens. Ungi Mihálynak azonban sokkal többre fog kerülni a sikertelen lopás. Ugyanis a bíróság nyomban letartóztatta, az ügyészség pedig előterjesztést tesz arra néz-

ve, hogy szüntessék meg a feltételes szabadságát. Ilyen körülmények között a 20 pengő miatt le kell ülnie az elengedett 20 hónapi fegyházat, utána pedig a lopásért kiszabott 10 napot is.

Vakmerő betörés a Debreceni-uccában

(A Délmagyarország munkatársától.) Szerdán délelőtt vakmerő betörést követett el ismeretlen tettes a Debreceni-ucca 20 szám alatt lévő házban. Itt van Horváth Baranyi Sándornénak lakása. Szerdán délelőtt, amikor Horváthné 11 óra tájban hazatért a városból, ijedten tapasztalta, hogy valaki távollétében feltörte a lakást és alapos munkát végzett. A betörő az egész lakást felforgatta, feltörte a szekrényeket, kihúzgálta a fiókokat és tartalmukat elszórta a földön. Sikertelen is találnia tekintélyes zsákmányt. Az özvegy előadása szerint az ismeretlen tettes elvitt a lakásból egy férfi és egy női aranyórát, aranyláncot, gyűrűt gyémántkővel és gyűrűt briliánsokkal, azonkívül több férfi és női ruhát, müt is magához vett és a tekintélyes zsákmánnyal kerekelt oldott. Az özvegy kétségbeesetten jelentette az esetet a rendőrségnek, ahonnan nyomban detektívek mentek ki a helyszínére. A nyomozás eddigi adatai szerint a betörő nem alkalmoszerűen hatolt be Horváthné lakásába, hanem ugylátszik ki-leste azt a pillanatot, amikor zavartalanul dolgozhat.

A rendőrség erélyesen nyomoz az ismeretlen betörő után és reméli, hogy sikerül hamarosan kézrekeríteni.